

Skatteministeriet

6. april 2022
J.nr. 2022 - 2008

Kontor:
Selskab, aktionær og erhverv
[SAE]

Initialer:
rig

Samrådsspørgsmål K og L

- Tale til besvarelse af spørgsmål K og L den 6. april 2022.

Spørgsmål K

Vil ministeren redegøre for, hvordan nedsættelsen af en ny ekspertgruppe vedrørende værdiansættelser i ”Danmark kan mere I”, der først skal afrapportere ved udgangen af 2023, kommer til at påvirke de virksomheder, som står overfor generationsskifte?

Spørgsmål L

Vil ministeren redegøre for, hvordan henholdsvis små-, mellemstore- og store virksomheder påvirkes af generationsskiftebeskatningen, og om det kapitaldræn, der finder sted, alternativt kunne have gjort gavn ved at blive i virksomheden?

Indledning

Tak for ordet og tak for invitationen til dette samråd om beskatningen ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder. Før jeg går til besvarelsen af de konkrete spørgsmål, vil jeg gerne slå mit og regeringens politiske udgangspunkt fast.

Tilbage i 2016 indførte den daværende borgerlige regering en særlig lav bo- og gaveafgift på 5 pct. ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder. Nogle af landets absolut rigeste familier kunne hermed se frem til en skattelettelse i milliard-klassen. Det var helt og aldeles skævt.

Mit parti gik derfor også til valg på at tilbagerulle og genindføre en ensartet bo- og gaveafgift på 15 pct. Det gjorde vi med finanslovsaftalen for 2020. Merprovenuet på ca. 1 mia. kr. årligt brugte vi på at styrke de unges uddannelser ved at stoppe blå bloks omprioriteringsbidrag, der alene i 2020 ville have kostet området 700 mio. kr. Det var og er stadig en god prioritering, der understøtter, at erhvervslivet også i fremtiden vil have adgang til kvalificerede medarbejdere.

Når det er sagt, skal der ikke herske tvivl om, at de familieejede virksomheder udgør en vigtig del af dansk erhvervsliv. Navne som for eksempel Lego, Grundfos og Ecco er kendte verden over. Hertil kommer en underskov af små og mellemstore familieejede virksomheder indenfor blandt andet produktion, håndværk og service.

Vi har derfor også i dag gode ordninger, der kan afhjælpe eventuelle skattemæssige likviditetsudfordringer i forbindelse med et generationsskifte.

Og det er min klare forventning, at de familieejede virksomheder også i fremtiden vil være en bærende søjle i dansk erhvervsliv på linje med for eksempelvis de fondsejede virksomheder og de rent børsnoterede virksomheder.

Med disse ord vil jeg gå til besvarelsen af de konkrete spørgsmål. Med spørgerens tilladelse vil jeg besvare dem samlet og så svare på udvalgets spørgsmål efterfølgende.

Spørgsmål K

I spørgsmål K spørges til, hvordan nedsættelsen af en ny ekspertgruppe vedrørende værdiansættelser i ”En ny reformpakke for dansk økonomi” med afrapportering i 2023 kommer til at påvirke de virksomheder, der står overfor et generationsskifte.

Jeg skal ikke foregribe den nye ekspertgruppes arbejde og konklusioner. Og jeg skal heller ikke spå om udfaldet af de efterfølgende politiske drøftelser og beslutninger.

Som det fremgår af aftaleteksten, skal den nye ekspertgruppe se på mulighederne for at udarbejde skematiske modeller for værdiansættelse. Modellerne skal være fuldt og helt finansieret indenfor rammerne af beskatningen ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder.

Der lægges således ikke op til, at ekspertgruppens arbejde vil medføre, at de store rabatter, som den tidligere regering prioriterede, vil blive genindført ad bagdøren via en kunstig lav værdiansættelse.

Noget der heller ikke samfundsøkonomisk giver mening.

Økonomer i blandt andet OECD og Det Økonomiske Råd har tidligere slået fast, at en uensartet beskatning, der favoriserer et generationsskifte indenfor familien, medfører et samfundsøkonomisk tab.

Allerede i dag værdiansættes omkring 95 pct. af virksomhederne efter skematiske regler. Den nye ekspertgruppe skal undersøge muligheden for at finde en retvisende skematisk værdiansættelsesmetode, som også de sidste 5 pct. af virksomhederne kan anvende.

En skematisk værdiansættelse skal skabe yderligere forudberegnelighed omkring beskatningen. Det har været efterspurgt. Og det har vi så aftalt at se på.

Spørgsmål L

I spørgsmål L er temaet, hvordan beskatningen ved et generationsskifte påvirker henholdsvis små, mellemstore og store virksomhederne, herunder den kapital de har til rådighed.

Bo- og gaveafgiften er en skat på ejerne af virksomhederne og ikke på selve virksomheden. Efter gældende regler skal der betales 15 pct. i bo- eller gaveafgift af de værdier, der overdrages inden for familien uden vederlag. Det gælder, uanset om overdragelsen består af barndoms-hjemmet, en kunstsamling, børsnoterede aktier eller ejerandele i unote-rede erhvervsvirksomheder.

Regeringen er opmærksom på, at der i nogle tilfælde kan være behov for fleksibilitet med betalingen af afgiften for at undgå likviditetsmæssige udfordringer. Derfor sikrede regeringen også - i forbindelse med gen-indførelsen af en ensartet bo- og gaveafgift - et retskrav på henstand, så afgiften ved overdragelse af en erhvervsvirksomhed kan betales stille og roligt over en periode på 30 år.

Den avanceskat, der kan opstå hos overdrageren i et generationsskifte, kan også håndteres fleksibelt. Ved overdragelse af en erhvervsvirksomhed kan der således anvendes særlige successionsregler, så denne del af beskatningen udskydes til et eventuelt fremtidigt salg af virksomheden.

Derudover gælder jo også de almindelige bundfradrag ved beregning af bo- og gaveafgift også ved generationsskifte. Ligesom ved overdragelse af andre typer aktiver mellem nærtstående kan man give 69.500 kr. skattefrit i gave til hvert af sine børn og børnebørn. Og ved arv er de første 312.500 kr. i boet skattefrit. Disse bundfradrag vil naturligvis primært lette beskatningen ved generationsskifte af de helt små virksomheder.

Derudover findes der en række regler og modeller, som anvendes i praksis – alt efter de faktiske forhold i den virksomhed, som ønskes generationsskiftet. Det er fx muligt at lave glidende generationsskifte ved anvendelse af såkaldte A- og B-aktier. Og i nogle tilfælde er der bare anden likviditet, der kan anvendes til betale afgiften, fx anden formue i forbindelse med arv.

Det vil også være muligt skattefrit at overdrage virksomheden helt eller delvist til en erhvervsdrivende fond efter den model, som et bredt flertal i Folketinget vedtog i 2019. Herved kan også sikres, at virksomheden bliver på danske hænder.

For de virksomhedsejere, hvor disse muligheder ikke forligger eller ikke er attraktive, kan man som nævnt anvende henstandsordningen og betale skatten over en periode på 30 år.

På denne baggrund er det min vurdering, at beskatningen ikke fører til et større kapitaldræn af de familieejede virksomheder. Med mulighederne for succession og henstand samt reglerne for skattefri overdragelse til en erhvervsdrivende fond har vi fundet en god og fornuftig balance. Denne sikrer både en ensartet og retfærdig beskatning, men giver også mulighed for, at skatten om nødvendigt kan betales over en år-række.

Afslutning

Afslutningsvis vil jeg godt slå fast, at der hvert år er mange virksomheder, der gennemfører et smidigt og professionelt generationsskifte planlagt mange år i forvejen. Det gælder mange små og mellemstore virksomheder, som aldrig finder vej til forsiderne. Men der gennemføres også generationsskifter i store og mere kendte virksomheder, som videreføres i bedste velgående. Jysk eller Mærsk kan være nyere eksempler herpå.

Med disse ord ser jeg frem til at besvare udvalgets spørgsmål.